

Πάρος, 26/12/2023

Προς: Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
Κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη

Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Κ. Θόδωρο Σκυλακάκη

Κοιν.: Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας
Κ. Νάγια Κόλλια

Δήμαρχο Πάρου
κ. Κωνσταντίνο Μπιζιά

Επικεφαλής Δημοτικών Παρατάξεων Δήμου Πάρου:
κ. Μάρκο Κωβαίο
κ. Κωνσταντίνο Ροκονίδα

Βουλευτές Κυκλάδων:
κ. Ιωάννη Βρούτση
κ. Μάρκο Καφούρο
κ. Κατερίνα Μονογιού
κ. Φίλιππο Φόρτωμα

Θέμα: Προτάσεις για αλλαγές στη νομοθεσία που διέπει την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και την συνεπή εφαρμογή της.

Οι Κινήσεις Πολιτών το καλοκαίρι του 2023 διεκδίκησαν δυναμικά το δικαίωμα για ελεύθερη πρόσβαση στις παραλίες της χώρας μας. Από τη δημοσιότητα που έλαβαν οι δράσεις των Κινήσεων αλλά και από το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε από συμπολίτες μας κατέστη σαφές ότι το φαινόμενο των αυθαιρειών στις παραλίες είναι εκτεταμένο και σοβαρό και αφορά ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Η εμπειρία του καλοκαιριού ανέδειξε ότι η αυθαίρετη κατάληψη των παραλιών ευνοείται από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο καθώς επίσης και από την ακραία έλλειψη προσωπικού και μηχανισμών ελέγχου. Η πολυνομία και η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων των πολλών εμπλεκόμενων φορέων (Δήμοι, Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου, Αστυνομία, Λιμεναρχείο, Λιμενικό Ταμείο, ΕΤΑΔ, Πολεοδομία, κλπ) επιτρέπει την αποφυγή υπηρεσιακών ευθυνών και δυσχεραίνει την εφαρμογή της νομοθεσίας και την έκδοση διοικητικών και δικαστικών αποφάσεων.

Αυτή η αδυναμία εφαρμογής του Νόμου αποθρασύνει τους καταπατητές «επιχειρηματίες» που καταλαμβάνουν αυθαίρετα δημόσιο χώρο στις παραλίες (με τοποθέτηση ομπρελών/ξαπλωστών ή με μόνιμες/ημιμόνιμες κατασκευές), κατά παράβαση των όρων παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού, ενίοτε δε χωρίς να υπάρχει καμία άδεια παραχώρησης.

Οι παρανομούμενες επιχειρηματίες ενθαρρύνονται και από τις ανύπαρκτες, επί της ουσίας, κυρώσεις (πρόστιμα που αντιστοιχούν στις εισπράξεις ολίγων ημερών) καθώς και από την απόλυτη αδιαφάνεια που διέπει τις διοικητικές κυρώσεις, που επιβάλλονται.

Οι Κινήσεις Πολιτών ανέδειξαν την ανεπάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών και τη δυσλειτουργία των αρμόδιων Υπηρεσιών. Σε πολλές παραλίες της χώρας, με χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Νάξου, τα παρανόμως τοποθετημένα ομπρελοκαθίσματα απομακρύνονταν μία μέρα πριν τον έλεγχο των αρχών, για να επανατοποθετηθούν μετά την αποχώρηση του Εισαγγελέα Εφετών ή της Κτηματικής Υπηρεσίας από το νησί. Σε άλλες περιπτώσεις, οι θεσμικές απευθύνσεις των Κινήσεων έμειναν αναπάντητες. Για παράδειγμα, η Κίνηση Πολιτών Πάρου έχει καταθέσει εμπειριστατωμένες Αιτήσεις-Καταγγελίες στην Κτηματική Υπηρεσία και την Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, χωρίς να έχει λάβει μέχρι σήμερα κάποια απάντηση. Επιπλέον, η Κτηματική Υπηρεσία αρνείται να ενημερώσει την Κίνηση για τα αποτελέσματα των αποφάσεων της επικαλούμενη την «προστασία προσωπικών δεδομένων» των εταιρειών που παρανομούν, κατά παρερμηνεία του άρθρου 9Α του Συντάγματος και της Οδηγίας 680/2016/ΕΕ και επεκτείνοντας την προστασία των προσωπικών δεδομένων από τα άτομα στα νομικά πρόσωπα, δηλαδή στις παρανομούμενες εταιρείες.

Σε αυτό το πλαίσιο και σε μία προσπάθειά να συμβάλλουμε συλλογικά στην διευθέτηση του θέματος με τρόπο που να ανταποκρίνεται στο συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά μας για ελεύθερη πρόσβαση στον αιγιαλό, προτείνουμε τις παρακάτω ρυθμίσεις στη νομοθεσία που καλύπτει τις Παραχωρήσεις Χρήσης Αιγιαλού, σε δύο βασικά επίπεδα: στο επίπεδο της Νομοθεσίας και στο επίπεδο της εφαρμογής της Νομοθεσίας.

A. Στο επίπεδο της Νομοθεσίας.

Αιτούμαστε την αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου ώστε να διασφαλίζονται τα παρακάτω:

1. Συγκέντρωση αρμοδιοτήτων στους Δήμους: Οι Δήμοι θα πρέπει να έχουν αρμοδιότητα στον έλεγχο, την επιβολή κυρώσεων σε παραβάτες και την απομάκρυνση παράνομα τοποθετημένων ομπρελοκαθισμάτων ή άλλων παράνομων προσωρινών ή μόνιμων κατασκευών. Η μεταβίβαση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων στους Δήμους οφείλει να συνοδεύεται από ενίσχυση της Διαφάνειας (δημοσιοποίηση ελέγχων και διοικητικών πράξεων) και την δυνατότητα προσφυγής των πολιτών στην Κεντρική Διοίκηση, σε περίπτωση που οι Δήμοι δεν εφαρμόζουν τη νομοθεσία.
2. Έλεγχοι με τεχνολογίες τηλεπισκόπησης σε ψηφιακούς χάρτες του παράκτιου χώρου: Με την καταγραφή των συμβάσεων παραχώρησης και αντιπαραβολή της παρατηρούμενης κάλυψης με τεχνολογίες τηλεπισκόπησης (remote monitoring) οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές (π.χ. οι αρμόδιες δημοτικές επιτροπές) θα έχουν τη δυνατότητα απομακρυσμένου ελέγχου και συνεχούς πιστοποίησης των παραβάσεων χωρίς να προσφεύγουν σε επαναλαμβανόμενες αυτοψίες. Επιτακτική ανάγκη είναι, ακόμη, η δημιουργία ψηφιακών χαρτών με απεικόνιση των παραλιών και των ευαίσθητων παράκτιων οικοσυστημάτων τους.
3. Ολοκλήρωση των διαδικασιών δημοπράτησης και μίσθωσης αιγιαλού σε ικανό διάστημα πριν την έναρξη της τουριστικής περιόδου, για παράδειγμα στις 30 Μαρτίου αντί της 31^{ης} Ιουλίου όπως ορίζει η τελευταία [ΚΥΑ 38609/2023](#) (άρθρο 6).
4. Σαφής προσδιορισμός χρόνου λήξης χρήσης (όχι αργότερα από τα τέλη Οκτωβρίου) στον οποίο οι ομπρέλες / ξαπλώστρες πρέπει να αποσύρονται από την παραλία. Η υποχρέωση απόσυρσης

πρέπει να περιλαμβάνει και τις βάσεις των ομπρελών. Η πάκτωση (τσιμεντένιων ή άλλων) βάσεων για τις ομπρέλες πρέπει να απαγορεύεται ρητά.

5. Μείωση του μέγιστου επιτρεπόμενου ποσοστού παραχώρησης μίας παραλίας (σύνολο παραχωρήσεων χρήσης αιγιαλού) στο 40% του συνολικού εμβαδού της παραλίας, χωρίς να συνυπολογίζονται σε αυτό τα δύσβατα ή μη αξιοποιήσιμα τμήματα. Απαγόρευση απλής χρήσης παραχώρησης αιγιαλού/παραλίας σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000.
6. Αυστηροποίηση των προϋποθέσεων βάσει των οποίων ένας Δήμος δύναται να δημοπρατεί τμήματα παραλιών, ώστε να διατηρούνται περισσότερες παραλίες πλήρως ελεύθερες για χρήση από το κοινό.
7. Η μίσθωση παλαιών αιγιαλών από την ΕΤΑΔ θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά στην εξασφάλιση ομορότητας στις επιχειρήσεις που μισθώνουν τμήμα του αιγιαλού /παραλίας και όχι στην τοποθέτηση ομπρελοκαθισμάτων στον παλαιό αιγιαλό. Στο ίδιο πλαίσιο, θα πρέπει να γίνει επέκταση του χαρακτηρισμού όλων των παλαιών αιγιαλών ως κοινόχρηστων, όπως ισχύει με τις νεότερες χαράξεις παλαιών αιγιαλών.
8. Απλοποίηση της διαδικασίας μέσω της οποίας ο πολίτης δύναται να αναφέρει περιπτώσεις ενδεχόμενων παραβάσεων σε σύμβαση παραχώρησης στον αιγιαλό ('one-stop shop'), με παράλληλη ενίσχυση της διαφάνειας ως προς την εξέταση της καταγγελίας από τους εμπλεκόμενους φορείς.
9. Προσθήκη στην παράγραφο 15(γ) της ΚΥΑ: «Σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης των όρων παραχώρησης από πλευράς των υπερού σε επόμενη σύμβαση παραχώρησης, να τούς απαγορεύεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης εκμίσθωσης μελλοντικά». Ακόμη, μέχρι τη συμμόρφωση της επιχείρησης με την ισχύουσα Νομοθεσία, να τίθεται σε άμεση ισχύ η αναστολή της λειτουργίας της και σε περίπτωση υποτροπής ή άρνησης συμμόρφωσης να ανακαλείται οριστικά η άδεια παραχώρησης και να αναστέλλεται ή αφαιρείται η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης.
10. Στο Άρθρο 10 της ΚΥΑ, στη διατύπωση «Οι Δήμοι είναι υποχρεωμένοι να αναρτούν στην ιστοσελίδα τους τα στοιχεία κάθε παραχώρησης» να προστεθεί και το «συνοδεία του σχεδίου και της φωτογραφίας του παραχωρούμενου χώρου».

B. Στο επίπεδο της εφαρμογής της νομοθεσίας.

Αιτούμαστε:

1. Επαρκή στελέχωση όλων των αρμόδιων υπηρεσιών που εμπλέκονται στη διαδικασία έκδοσης των Συμβάσεων παραχώρησης Χρήσης Αιγιαλού και Παραλίας καθώς και τον έλεγχο τήρησης των όρων των συμβάσεων (Κτηματική Υπηρεσία, Εισαγγελικές Αρχές, Λιμενικό Σώμα, Αστυνομία, Δήμοι).
2. Εφαρμογή της διάταξης που προβλέπει ανάκληση άδειας σε περίπτωση παραπτώματος, όπως προβλέπει η [ΚΥΑ 38609/2023](#) (άρθρο 15 (γ)) και όχι επιβολή προστίμων όπως συνηθίζεται να συμβαίνει. Τα πρόστιμα δεν βοηθούν στη συμμόρφωση των επιχειρηματιών, αφού συχνά ισοδυναμούν με εισπράξεις λίγων ημερών.

3. Να οριστούν κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής του Νόμου 4607/2019 (Άρθρο 31, παρ. 9) βάσει του οποίου οι παραχωρησιούχοι είναι υποχρεωμένοι να επισημαίνουν επί του εδάφους και -σε εμφανές σημείο- με πινακίδα συγκεκριμένων διαστάσεων τα όρια του παραχωρούμενου χώρου με τρόπο, αναγνωρίσιμο και εύκολα αντιληπτό από τους χρήστες του αιγιαλού.
Αντίστοιχα, εφαρμογή του ίδιου Νόμου από τους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, που είναι υποχρεωμένοι να αναρτούν σε εμφανές σημείο του αιγιαλού πινακίδα με το σχέδιο του αιγιαλού επί του οποίου θα επισημαίνονται όλες οι παραχωρήσεις στον συγκεκριμένο αιγιαλό.
4. Απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης πρωτοκόλλων διοικητικής αποβολής αυθαίρετα τοποθετημένων επίπλων παραλίας.
5. Άμεση δημοσιοποίηση των αυτοψιών που διενεργούνται από τις κατά τόπου Κτηματικές Υπηρεσίες στην ιστοσελίδα τους.
6. Ενημέρωση για τις εισαγγελικές ενέργειες μετά από τις επισκέψεις του Εισαγγελέα Εφετών Αιγαίου, κ. Τσορμπατζόγλου, σε διάφορα νησιά των Κυκλάδων τον Αύγουστο του 2023 και για τα αποτελέσματά τους.

Προσδοκούμε σε ανταπόκρισή σας στα αιτήματά μας ούτως ώστε η Πολιτεία να αποδείξει ότι αντιλαμβάνεται την ευθύνη της ως προς την προστασία του δημόσιου χαρακτήρα των παραλιών, όπως το Σύνταγμα της Ελλάδας (Άρθρο 24) επιτάσσει.

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΟΥ ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΑΡΟΥ

ΦΙΛΟΙ ΠΑΡΟΥ & ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΡΟΥ

ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ